

П. Б. Джури́нский

ДЕЯТЕЛЬНОСТНЫЙ КОМПОНЕНТ В СТРУКТУРЕ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ К ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩЕЙ И ФИЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ РАБОТЕ

В статье исследован деятельностный компонент в структуре подготовки будущих учителей физической культуры к здоровьесберегающей и физкультурно-оздоровительной работе. Динамика результатов в экспериментальной группе свидетельствует о целесообразности использования педагогических технологий, которые способствуют повышению организационных умений и навыков у будущих учителей физической культуры к педагогической деятельности с учетом здоровьесбережения и оздоровления учеников.

Ключевые слова: *деятельностный компонент, организационный критерий, здоровьесберегающая деятельность, физкультурно-оздоровительная работа, уровни подготовленности, будущие учителя физической культуры.*

P. B. Dzhurinsky

ACTIVITY COMPONENT IN THE STRUCTURE OF TRAINING FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE FOR HEALTH-SAVING AND SPORTS RECREATIONAL ACTIVITY

The article analyzes an important component in the structure of training future teachers of physical culture for health-saving and sports recreational activity. The component provides for mastering skills of using obtained educational information for the purpose of assimilation of methods of health-saving and sports recreational activities in the teaching and educational process; forming skills of organizing life activity of students without harming their own health and protecting health children. To assess the level of development of preparedness of future physical culture teachers for health-saving and sports recreational work by the activity component there was ascertained some organization criteria. In our studies, organization criteria were aimed at evaluating professional skills of future teachers, determining objective characteristics of learners, the ability of creating a positive psychological atmosphere of mutual understanding, ability to organize health-saving training and educational and sports recreational activities, etc. This gives students inquisitiveness, observation and mastery to properly act in order to maintain their health throughout life. In view of the above mentioned, indicators of organizational criteria were: ability to plan and design health-saving activity, ability to provide preventive and corrective health care, ability to write scripts of sports recreational and mass sports events, organize and hold such events. Dynamics of changes in the results of the experimental group demonstrates expediency of using educational technologies that can help improve organizational skills of future teachers of physical training for teaching, taking into account health - saving and due to improvement of student. Development of the activity component enhanced mastery of students of the experimental group using interactive methods and innovative methods of health-saving and their sports and mass activity. The students were involved in active, creative, cognitive, health-saving professional activity, which included development of projects and creative tasks, scripting, provisions to health-saving, correction and wellness, sports and health and mass sports events.

Keywords: *activity component, organizational criteria, health - saving activities, sports and recreational activities, levels of preparedness, future teachers of physical culture.*

Подано до редакції 18.09.13

УДК 378.126

О. І. Кисельова, О. В. Янкова

ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті охарактеризовано поняття «стандарт вищої освіти» та «стандартизація вищої освіти»; розкриваються зміст, принципи, завдання та рівні завдань стандартизації вищої освіти; проаналізовано складові змісту та критерії якості вищої освіти.

Ключові слова: *стандарт, стандартизація, стандарт вищої освіти, зміст вищої освіти, завдання стандартизації освіти, Державний стандарт вищої освіти.*

Актуальність дослідження визначається сучасним станом вищої освіти України, соціальними, правовими та ринковими реформами у сфері освіти, які вимагають створення системи підготовки професійних кадрів, відповідної сучасним Європейським вимогам до вищої освіти, тому вкрай загострилися такі

проблеми вищої освіти, як: правові, економічні й педагогічні. Адже, сфера освіти є основою не тільки успішного економічного росту держави, але й найважливішою умовою її соціального, політичного, культурного розвитку. Це забезпечується гуманістичними ідеалами української освітньої правової політики, інтерпретова-

ними в контексті життєво важливих інтересів особистості, суспільства й держави, в умовах гострої необхідності різнобічної й професійної підготовки кадрів системи української вищої професійної освіти.

Сучасний стандарт вищої професійної освіти має бути єдиним для всіх регіонів і суб'єктів, посилим для студентів як за змістом, так і за обсягом; спиратися на реальні ресурси в суспільстві (не виходити за межі можливого на нинішній стадії розвитку суспільства), а також стикуватися із зарубіжними освітніми стандартами. Безумовно, однією з важливих функцій державного стандарту вищої професійної освіти є *створення умов* для вільного функціонування в державі системи безперервної освіти, це зумовлює наступність і взаємодію стандартів в суміжних галузях освіти.

Мета дослідження: теоретично охарактеризувати ключові поняття дослідження: «стандарт вищої освіти» та «стандартизація вищої освіти»; розкрити зміст, принципи, завдання та рівні завдань стандартизації вищої освіти; проаналізувати складові змісту та критерії якості вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження: дефініції «стандарт вищої освіти» та «стандартизація вищої освіти» в останні десятиріччя широкого поширені у середовищі законодавців і менеджерів освіти, науковців і освітян-практиків, а після впровадження Болонських домовленостей вони міцно ввійшли у вжиток вітчизняних освітян, у наукову, педагогічну й філософську літературу. Стандарти вищої освіти та процес її стандартизації досліджуються в різних аспектах: філософському, методологічному, методичному, педагогічному, соціологічному, економічному, метрологічному, історичному, технічному, математичному тощо [1].

Окремі питання стандартизації вищої освіти, зокрема, зарубіжний досвід стандартизації професійної підготовки державних службовців розглядається Ж.В. Талановою; державного управління стандартизацією вищої медичної освіти М.М. Білинською; тему стандартизації післядипломної освіти державних службовців висвітлено у роботах О.Ф. Мельникова; питанням структурно-змістовного формування системи управління якістю вищої освіти присвячені публікації О.І. Ляшенка, Л.М. Віткіна, О.І. Локшиної; міжнародні стандарти оцінювання розглядаються Г.І. Мікерінін, теоретичні та методологічні аспекти стандартизації вищої освіти досліджувалися В.І. Байденком, А.І. Валицькою, К.В. Корсаком, В.Л. Петренком та ін.

Відомо, що освітній простір народжується стандартизацією через упорядковане різноманіття моделей освіти. Мета і завдання вищої освіти створюються з урахуванням комплексної міждисциплінарної рефлексії, її основних складових, що забезпечується завдяки створенню, застосуванню і оновленню стандартів вищої освіти. Стандартизація освіти свідчить про тенденцію зростаючої інтегрованості між різними ланками і рівнями освіти, яка створює гармонійну взаємодоповнюваність, забезпечує розумне різноманіття, що в свою чергу формує розумну цілісність системи вищої освіти шля-

хом заперечення необґрунтовано ліберального ставлення до компонентів вищої освіти, які відтепер детермінуються стандартами вищої освіти.

Завдяки запровадженню стандартів вищої освіти навчальний план, навчальна програма, підручник, посібники із певної дисципліни отримують загальний стержень, точку відліку та критерій оцінки їх якості. Стандартизація вищої освіти інтегрує мету, завдання, цінності, принципи, форми, зміст і методи освітньої діяльності. У зв'язку з цим постає вимога застосувати для аналізу феномену стандартизації системний міждисциплінарний підхід, не обмежуючись окремими галузевими дослідженнями.

Є багато підходів до вивчення стандартизації вищої освіти, а, відтак, і багато визначень понять «Стандарт вищої освіти» та «Стандартизація вищої освіти». Проаналізуємо найбільш уживані.

Стандарт в широкому розумінні – це певна норма, модель, еталон, зразок, який може бути елементом зіставлення з ним інших подібних об'єктів. Стандарти вищої освіти базуються на Конституції України, Законах України "Про освіту" та "Про вищу освіту", інших нормативно-правових актах, що регулюють відносини в системі вищої освіти та встановлюють вимоги до змісту, обсягу, рівня освітньої та фахової підготовки; застосовуються з метою забезпечення якості вищої освіти і суспільних потреб у фахівцях; слугують основою для розроблення, впровадження, удосконалення нормативної і навчально-методичної бази, що визначає підготовку фахівців з вищою освітою [11].

Освітній стандарт найчастіше розуміється як:

- офіційний документ, який описує норми, правила, вимоги до освіти (в Україні, залежно від рівня органа чи організації, що затверджує стандарт, розрізняють державні, галузеві й стандарти освіти навчальних закладів);

- «рівень майстерності в опануванні та застосуванні змісту освіти» (Організація економічної співпраці та розвитку ОЕСД); «критерії, встановлені навчальним закладом для визначення успішності студентів (Тезаурус ЮНЕСКО); певний набір засобів навчання для реалізації змісту навчання (Всесвітня декларація з освіти для всіх ЮНЕСКО); рівень освіти, який мають досягти учні за допомогою спеціально розробленої програми, включаючи параметри: місце навчання, норми забезпечення навчального процесу, кваліфікаційні характеристики викладачів (Міжнародна доповідь з освіти ЮНЕСКО [1993р.]); визначений рівень вимог та умов, згідно з якими оцінюється якість діяльності навчального закладу та які висуваються до навчальних програм у межах акредитації (Європейський центр вищої освіти); критерій відповідності вимогам, або вимір компетентності; мета, якої слід досягти, заплановані очікування з обраного напрямку, рівні виконання певної діяльності (Міжнародна енциклопедія освіти)» [5: с.10-11]; «вимоги до змісту, обсягу і рівня освітньої та фахової підготовки» (ст. 15. «Державні стандарти освіти» Закону України

«Про освіту»); «сукупність норм, що визначають зміст вищої освіти, засоби діагностики якості вищої освіти та нормативний термін навчання» [7];

- «засіб переосмислення на сучасному етапі цілей і змісту освіти»; «метод рефлексії суспільства щодо призначення і ролі освіти»; «шлях підтримки освітньої різноманітності»; «фактор динамічного зростання освіченості громадян»; «спосіб прогностичного проектування національного освітнього продукту»; «механізм парадигмального переоснащення освіти в межах національної освітньої культури»; «напрямок демократизації освітньої політики»; «засіб підтримки загальноцивілізаційного рівня освіченості»; «один із шляхів упорядкування академічного і професійного визнання документів про освіту» [3: 191-192].

Стандартизація вищої освіти – це встановлення єдиних вимог до освітньої діяльності, що, однак, не виключає різноманіття способів їх досягнення. Як зауважує Ж.В. Таланова «в Україні до перебудови, тобто за умови централізації й уніфікації всього суспільного життя, включаючи освітню сферу, проблема стандартів «не виникала» через тотальну стандартизацію будь-якої діяльності. Демократизація, плюралізм думок, свобода творчості громадян, ринкові й конкурентні відносини, зрівняння у правах державного і приватного секторів економіки загострили питання стандартів якості будь-яких продуктів та послуг. Тому в 90-х роках минулого століття відбувся активний пошук правил і процедур унормування різних видів діяльності, включаючи освітню. У вищій школі цей процес стимулювався масовою появою навчальних закладів недержавної форми власності та різким збільшенням прийому студентів на навчання на платній основі, комерціалізацією вищої освіти» [10: 20-29].

Учені (Ж.В. Таланова, М.В. Кравчук та ін.) вважають, що стандарти вищої освіти визначають:

- зміст вищої освіти як зумовлену цілями та потребами суспільства систему знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних і громадянських якостей, що має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій, культури та мистецтва;

- зміст навчання, тобто структуру, зміст і обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує людині можливість здобуття вищої освіти і певної кваліфікації;

- засоби діагностики якості вищої освіти — стандартизовані методики для кількісного та якісного оцінювання досягнутого рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та громадянських якостей;

- нормативні терміни навчання — терміни навчання за денною (очною) формою, необхідні для засвоєння нормативної та вибіркової частин змісту навчання [8], [10].

До основних принципів стандартизації вищої освіти належать:

- *Цілеспрямованість* — послідовна реалізація

вимог законодавчих актів України за всіма компонентами нормативного і навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців потрібного освітньо-кваліфікаційного рівня.

- *Прогностичність*, тобто передбачення здатності засвоєння змісту фахового навчання студентом, а також формування такого змісту вищої освіти, що забезпечує здатність майбутнього фахівця вирішувати перспективні завдання професійної діяльності.

- *Діагностичність* — забезпечення можливості вимірювання рівня відповідності освітньої та професійної підготовки вимогам, що визначаються в освітньо-професійних програмах, освітньо-кваліфікаційних характеристиках [4].

На основі аналізу ряду джерел [2, 6, 7, 9, 11], можна виділити такі рівні завдань стандартизації вищої освіти:

1. Завдання стандартизації вищої освіти на глобальному рівні: створити умови для підтримання світового порядку; забезпечити становлення інформаційного суспільства; розробити загальновизнаний міжнародний стандарт розробки стандартів.

2. Завдання стандартизації на регіональному (європейському) рівні: забезпечити створення єдиного європейського освітнього простору; підвищити конкурентоспроможність європейського освітнього ринку та європейського ринку праці; створити умови мобільності науковців, викладачів, студентів, а також висококваліфікованої робочої сили.

3. Завдання стандартизації на національному (всеукраїнському) рівні: гарантувати право кожного громадянина на якісну і доступну освіту; забезпечити реалізацію загальнодержавних пріоритетів розвитку; сприяти підвищенню міжнародного авторитету української держави.

4. Завдання стандартизації на галузевому рівні: верифікувати стандарти вищої освіти практикою певної галузі; забезпечити кореляцію підготовки фахівців різними ВНЗ в межах однієї галузі; сприяти взаємопроникненню практики різних галузей.

5. Завдання стандартизації на рівні вищих навчальних закладів: гарантувати автономію вищого навчального закладу; забезпечити гармонію традицій та інновацій у ВНЗ; оптимізувати використання матеріальних, інтелектуальних і часових ресурсів.

Звісно, цей поділ досить умовний, тому що будь який поділ в нелінійній парадигмі приречений на обмеженість, адже стандартизація на рівні університету не завершується, вона має свої особливості і на таких «підрівнях» як інститут/факультет, кафедра й так далі, до елементарної структурної одиниці – особистості викладача та студента.

Структуру системи вищої освіти створюють такі стандарти: державний стандарт вищої освіти; галузеві стандарти вищої освіти; стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів. Вони є основою оцінки якості вищої освіти та професійної підготовки осіб незалежно від форм здобуття освіти (денна, вечірня, заочна, дистанційна, екстернат).

Державний стандарт вищої освіти, який затверджується Кабінетом Міністрів України, складається з:

переліку кваліфікацій за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, що містить перелік назв кваліфікацій, які визначаються через професійні назви робіт, що мають виконувати фахівці певного освітньо-кваліфікаційного рівня на первинних посадах; переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ВНЗ за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, які містять перелік назв напрямів, які відображають споріднений зміст вищої освіти і професійної підготовки, та перелік назв спеціальностей, які відображають неповторювані узагальнені об'єкти діяльності або виробничі функції та предмети діяльності; вимог до освітніх рівнів вищої освіти, що містять вимоги до рівня сформованості в особистості соціальних і громадянських якостей з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності, а також вимоги до формування в неї патріотизму щодо України та знання української мови; вимог до освітньо-кваліфікаційних рівнів вищої освіти, що містять вимоги до професійної підготовки фахівців з урахуванням суспільного поділу праці.

Складовими галузевих стандартів вищої освіти є: освітньо-кваліфікаційні характеристики випускників ВНЗ, що відображають мету вищої освіти та професійної підготовки, визначають місце фахівців у структурі професійної діяльності та вимоги до їх компетентності, інші соціально важливі якості, систему функцій і типових завдань професійної діяльності, умінь необхідних для їх реалізації; освітньо-професійні програми підготовки, що визначають нормативні терміни та нормативні частини змісту навчання за певними напрямами або спеціальностями відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів, встановлюють вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівців; засоби діагностики якості вищої освіти, що визначають стандартизовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання досягнутого рівня сформованості знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних та громадянських якостей.

Стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів складаються: з переліку спеціалізацій за спеціальностями, за якими здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста та магістра; варіативних частин освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників вищих навчальних закладів, освітньо-професійних програм підготовки, засобів діагностики якості вищої освіти, що забезпечують підготовку фахівців за спеціалізаціями; навчальних планів, що визначають графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін, форми навчальних занять та терміни їх проведення, а також форми проведення підсумкового контролю; програм навчальних дисциплін, що містять їх інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання.

Суспільний поділ праці зумовлює існування різних спеціальностей, професій та професійних структур суспільства. Виконання фахівцем певних видів діяльності потребує відповідної кваліфікації, що, у свою чергу, неможливе без здобуття ним необхідного рівня освіти та професійної підготовки. Цей рівень досягається завдяки опануванню освітніми, освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами і має відповідати колу та складності професійних функцій, прав і обов'язків фахівця певної галузі [4].

До основного тезаурусу стандартизації вищої освіти належать такі поняття як: зміст вищої освіти, зміст навчання, якість освіти. Завдяки цим складовим здійснюється діагностика якості освіти.

Так, зміст вищої освіти, що відображається в освітньо-кваліфікаційних характеристиках фахівців — це бажаний результат, якого повинен досягти майбутній фахівець у процесі вищої освіти і який полягає в оволодінні ним системою професійних знань, умінь і навичок, досвідом практичної професійної діяльності, громадських, світоглядних і професійно значущих особистих якостей. Вимоги до змісту вищої освіти визначаються державою і змінюються відповідно до зміни рівня правового розвитку суспільства.

Зміст навчання — це засіб, за допомогою якого досягають результатів професійної освіти; є змістом і структурою навчальної інформації, що опановується студентом, відображається в освітньо-професійних програмах підготовки, навчальних планах, програмах навчальних дисциплін, підручниках, посібниках, інших дидактичних матеріалах. Крім того, до змісту навчання належить комплекс практичних задач, завдань і вправ, що забезпечують формування професійних і навчальних умінь та навичок, первісного досвіду професійної діяльності.

Під якістю освіти учені (В.И. Байденко, С.Д. Гусарев, М.В. Кравчук, Ж.В. Таланова, С.О. Терепищій, О.Д. Тихомиров) розуміють сукупність певних світоглядних, поведінкових і професійно значущих властивостей та характеристик студента, що зумовлюють його здатність задовольняти як особисті духовні та матеріальні потреби, так і потреби суспільства.

Отже, держава здійснює діагностику рівня вищої освіти за допомогою вимірювання значень показників якості освіти, набутої випускником, та визначення ступеня їх відповідності значенням, встановленим Державним стандартом вищої освіти. (Показник якості освіти — це кількісна характеристика однієї чи кількох властивостей або характеристик випускника вищої).

Світова практика свідчить, що майже єдиним коректним та об'єктивним засобом діагностики і прогнозування якості освіти та професійної підготовки є психодіагностичні методики, спрямовані на вимірювання впливу тих чи інших програм навчання, професійної та іншої підготовки, на ефективність формування певних якостей особистості. До таких методик належать кваліфікаційні та педагогічні критеріально-орієнтовані тести досягнень.

Висновки: узагальнюючи різні визначення стандарту вищої освіти, ми можемо зробити такі висновки: стандарт вищої освіти – це офіційний документ; академічна і соціальна норма; міжнародний освітній феномен; масштабний соціокультурний проект, що охоплює всі ланки освіти. Тоді як стандартизація – це шлях збереження і упорядкування різнопланових освітніх технологій та підходів, що сприяє інноваційним процесам в освіті та забезпечує її якість. Це фактор прозорості, контрольованості і критерій об'єктивної оцінки результативності як цілих освітніх систем, так і окремих технологій у вищій освіті. У процесі дослідження виді-

лено рівні завдань стандартизації вищої освіти: глобальний, європейський, всеукраїнський, галузевий, рівень вищих навчальних закладів. За результатами аналізу основних понять дослідження, змісту, принципів та завдань стандартизації вищої освіти, ми дійшли висновку, що рівень якості освіти, який забезпечує стандартизація освіти, є основним показником, що враховується при ліцензуванні та державній акредитації закладів освіти, документів про освіту інших країн, атестації науково-педагогічних кадрів, проведенні сертифікації фахівців, встановленні рейтингу вищих навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Андрущенко В.П.* Організоване суспільство. Проблема організації та суспільної самоорганізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: Досвід соціально-філософського аналізу / Андрущенко Віктор Петрович. – К.: ТОВ "Атлант ЮЕМСі", 2005. – 498с.

2. *Байденко В.И.* Образовательный стандарт: теоретические и концептуальные основы (Опыт системного исследования): дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01 / Байденко Валентин Иванович. – М., 1999. – 298 с.

3. *Байденко В. И.* Стандарты в непрерывном образовании: концептуальные, теоретические и методологические проблемы : [Монография] / Байденко В. И. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 1999. – 210 с.

4. *Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д.* Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) : [навчальний посібник] / С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров. – К.: Знання, 2005. – 655 с.

5. *Енциклопедія освіти / Головний редактор Василь Кремень.* — К.: Юрінком Інтер, 2008. — С. 4-5; 10-11.

LITERATURE

1. *Andrushchenko V. P.* Organized society. The problem of organization and societal self-organization in the period of radical transformations in Ukraine at the turn of centuries: Experience of social and philosophical analysis / Andrushchenko Victor Petrovych. – K.: ASS «Atlant UMC», 2005. – 498 p.

2. *Baydenko V. I.* Educational standard: theoretical and conceptual bases (Experience of system research): diss. ... Doctor of pedagogical sciences: 13.00.01 / Baydenko Valentine Ivanovych. – M., 1999. – 298 p.

3. *Baydenko V. I.* Standards in continuous education: conceptual, theoretical and methodological issues: [Monograph] / Baydenko V. I. – M.: Research center on problems of specialists' training quality, 1999. – 210 p.

4. *Gusaryev S. D., Tykhomyrov O. D.* Juridical deontology (Foundations of juridical activity): [educational reference] / S. D. Gusaryev, O. D. Tykhomyrov. – K.: Znannya, 2005. – 655 p.

5. *Educational encyclopedia / Chief editor Vasyl Kremen.* – K.: Yurinkom Inter, 2008. – P. 4-5; 10-11.

6. *The law of Ukraine «On higher education» / The*

6. *Закон України «Про вищу освіту» / Верховна Рада України.* – Офіц. вид. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 64 с. – (Серія "Закони України").

7. *Закон України «Про освіту» ст. 15. «Державні стандарти освіти» / Верховна Рада України.* – Офіц. вид. – К.: Парламентське видавництво, 2006. – 40с. – (Серія "Закони України").

8. *Кравчук М.В.* Основні напрями реформування та стандартизації вищої освіти / М.В. Кравчук // Порівняльно-правові дослідження. – 2009. – №1. – С. 161-167.

9. *Олекс О.А.* Управление развитием образования: организационно-педагогический аспект / О.А. Олекс. – Минск.: РИВШ, 2006 – 332 с.

10. *Таланова Ж.В.* Докторський і постдокторський рівні рамки кваліфікацій: теоретико-методологічний аспект / Ж.В. Таланова // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2010. – № 4. – С.20-29.

11. *Терепищій С.О.* Стандартизація вищої освіти (Спроба філософського аналізу): [монографія] / С.О. Терепищій. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – 197 с.

Verkhovna Rada of Ukraine. – Official Issue. – K.: Parliamentary Publishing House, 2006. – 64 p. – (Series «Laws of Ukraine»)

7. *The law of Ukraine «On education» art.15. «State standards of education» / The Verkhovna Rada of Ukraine.* – Official Issue. – K.: Parliamentary Publishing House, 2006. – 40 p. – (Series «Laws of Ukraine»)

8. *Kravchuk M. V.* Basic tendencies of reformation and standardization of higher education / M. V. Kravchuk // Comparative legal research. – 2009. - №1. – P. 161 – 167.

9. *Oleks O. A.* Administrating development of education: organizational pedagogical aspect / O. A. Oleks. – Minsk: RIVSH, 2006. – 332 p.

10. *Talanova Zh. V.* Doctoral and postdoctoral levels of the qualification frame: theoretical and methodological aspect / Zh. V. Talanova // Theory and practice of administrating social systems. – 2010. - №4. – P. 20-29.

11. *Terepyshchiy S. O.* Standardization of higher education (Endeavor of philosophical analysis): [Monograph] / S. O. Terepyshchiy. – K.: NPU named after M. P. Dragomanov, 2010. – 197 p.

О. И. Киселева, Е. В. Янковая

СОДЕРЖАНИЕ И ЗАДАЧИ СТАНДАРТИЗАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

В статье проанализированы понятия "стандарт высшего образования" и "стандартизация высшего образования"; раскрыты содержание, принципы, задачи и уровни задач стандартизации высшего образования; проанализирован состав содержания и критерии качества высшего образования.

Ключевые слова: стандарт, стандартизация, стандарт высшего образования, содержание высшего образования, задачи стандартизации образования, Государственный стандарт высшего образования.

O. I. Kyselyova, O. V. Yankova

CONTENTS AND TASKS OF HIGHER EDUCATION STANDARDIZATION

The paper describes the concept "higher education standard" and "higher education standardization"; discloses the contents, principles, objectives, tasks and levels of standardization of higher education; analyzes constituents of the contents and criteria for the quality of higher education. It summarizes various definitions of higher education standard: higher education standard is an official document; academic and social norm: international educational phenomenon; a major socio-cultural project that covers all aspects of education. Whereas standardization is a way of saving and organizing diverse educational technologies and approaches that promote innovative processes in education and ensure its quality. This is a factor of transparency and verifiability, and a criterion of objective assessment of effectiveness both of the whole educational systems and separate technologies in higher education. We selected level of standardization tasks of higher education: global, European, national, sectoral, the level of higher education.

Keywords: standard, standardization, higher education standard, contents of higher education, education standardization tasks, state standards of higher education.

Подано до редакції 09.10.13
